

13. DUŻO, WIĘCEJ... ILE?

AUTORKA: GRAŻYNA SKIRMUNT

Wykonanie ćwiczenia skłoni uczniów i uczennice do zastanowienia się, co jest im naprawdę niezbędne do życia, które potrzeby są potrzebami uzasadnionymi, a które są wykreowane przez modę, media, reklamę oraz jaki wpływ na środowisko ma ich realizacja. Ćwiczenie może być wykorzystane w fazie realizacyjnej lekcji biologii czy godziny wychowawczej lub samodzielnie, np. podczas zajęć pozalekcyjnych. Może także zostać rozwinięte w formie projektu uczniowskiego.

13. DUŻO,
WIĘCEJ...
ILE?

Zagadnienia:

- ▶ Konsumpcja i produkcja
- ▶ Zasoby naturalne

Czas trwania:

- ▶ 25 minut

Cele ćwiczenia:

- ▶ Dowiesz się, co ludziom wydaje się niezbędne do życia.
- ▶ Przeanalizujesz swoje potrzeby pod kątem tego, czy ich zaspokojenie jest niezbędne do życia, czy nie.

- ▶ Zastanowisz się, jaki wpływ na świat ma realizacja twoich potrzeb.

Związek z podstawą programową:

- ▶ IV, X.3

MIN

0

3

3

8

5

15

7

20

5

25

5

PRZEBIEG ĆWICZENIA:

1. Poproś uczniów i uczennice, żeby wypisali co najmniej 10 rzeczy, bez których nie wyobrażają sobie swojego życia.
2. Podziel klasę na grupy 3-4 osobowe. Zadaniem grup jest porównanie swoich list.
3. Poproś po jednej osobie z grupy o podsumowanie pracy i przedstawienie 3-5 najważniejszych elementów, które najczęściej się powtarzały. Dlaczego to właśnie one wydają się być niezbędne?

Jeśli odpowiedzi będą koncentrowały się wyłącznie na rzeczach materialnych (np. telefon komórkowy, komputer, gry, dostęp do Internetu, różne modne gadżety), możesz przedstawić własne potrzeby, wśród których powinny się znaleźć: woda, powietrze/tlen, jedzenie (ewentualnie konkretne niewyszukane produkty spożywcze lub potrawy np. chleb/zboża, ziemniaki, mleko, jaja itp.), słońce (bo bez niego rośliny nie mogłyby przeprowadzać fotosyntezy), rośliny (bo są producentami i bez nich nie byłaby możliwa produkcja materii organicznej będącej źródłem energii dla wszystkich heterotrofów), grzyby (w szczególności grzyby mikoryzowe i saprofity. Bez tych pierwszych prawdopodobnie wiele gatunków roślin nie mogłyby istnieć, bez tych drugich trudno sobie wyobrazić krążenie materii w ekosystemach), zwierzęta.

4. Poproś uczniów i uczennice, aby po tej dyskusji ponownie przyjrzeni się swojej indywidualnej liście i wykreślili z niej te elementy, bez których jednak życie jest możliwe, a pozostawili tylko te, które naprawdę są niezbędne do życia. Zapytaj klasę, czy pierwsze i poprawione listy różnią się od siebie. Dlaczego na pierwszej liście znalazło się tyle elementów, głównie rzeczy, bez których życie jest możliwe? Co jest źródłem tych potrzeb?

5. Zachęć uczniów i uczennice do zastanowienia się, w jakim stopniu realizacja ich potrzeb wpływa na środowisko naturalne w różnych rejonach świata (np. zużycie wody, paliw, zanieczyszczenia związane z transportem produktów, zmiany środowiskowe związane z eksploatacją zasobów naturalnych, rolnictwem, hodowlą itp.). Wybierz tę potrzebę materialną, która wystąpiła w wszystkich, lub która pojawiała się najczęściej. Najprawdopodobniej będzie to komputer, telefon komórkowy czy tablet. Przedstaw konsekwencje środowiskowe i społeczne związane z masową produkcją i użytkowaniem tych urządzeń.

Jeśli szukasz dodatkowych informacji na ten temat, możesz sięgnąć do artykułów CEO:

- ▶ „Świadoma konsumpcja”: <http://globalna.ceo.org.pl/godzina-wychowawcza-wiedza-o-spolnoczenstwie/artykuly/swiadoma-konsumpcja>
- ▶ „Problem z eksportem metali rzadkich z Demokratycznej Republiki Konga”: <http://globalna.ceo.org.pl/biologia/artykuly/problem-z-eksportem-metali-rzadkich-z-demokratycznej-republiki-konga>

Możesz też wykorzystać scenariusz „Z Kongo do kosza? Droga twojego telefonu” i ćwiczenie „Z Kongo do kosza? Poszukiwanie rozwiązań” z publikacji CEO „Szkoła pełna zasobów”: (http://globalna.ceo.org.pl/sites/globalna.ceo.org.pl/files/szkola_zasobow2_poj_wo.pdf) lub zaproponować zainteresowanym osobom realizację projektu edukacyjnego „Wpływ reklam i wyglądu produktu na zachowania konsumentów” opisanego w niniejszej publikacji.